

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Csp/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200724
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222200724.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: JUDr. Jaroslav Jakubčo, so sídlom Banská Bystrica, Horné záhrady 2, správca úpadcu Silverside, a.s., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Plynárenská 7/B, IČO: 50 052 560, právne zastúpeného: VIVID LEGAL, s.r.o., so sídlom Bratislava, Plynárenská 7/A, IČO: 36 807 915, proti žalovanému: U. X., B.: XX.XX.XXXX, X. Y.Á., T. XX, o zaplatenie 3.525,52 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.798,75 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 29.06.2021 do zaplatenia.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

III. Súd žalovanému povoľuje splácať dlh v splátkach po 50 Eur mesačne vždy k 25. dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok. To znamená, že omeškaním alebo nezaplatením splátky dlhu, žalovaný toto právo stráca a je povinný zaplatiť celú sumu dlhu naraz.

IV. Súd žalobcovi voči žalovanému priznáva právo na náhradu trov konania v rozsahu 58%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 12.04.2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy istiny 3.525,52 Eur, istiny 136,11 Eur, zmluvného úroku 1.680,60 Eur, zmluvnej pokuty 660,20 Eur, úrokov z omeškania 5% ročne zo sumy 2.944,48 Eur od 29.06.2021 do zaplatenia, úrokov z omeškania zo súm omeškaných splátok úveru špecifikovaných v žalobe, úroku z omeškania 5% ročne zo zmluvnej pokuty vo výške 233,38 Eur od 29.06.2021 do zaplatenia a úroku z omeškania 5% ročne zo súm omeškaných mesačných nákladov spojených s poistením zo súm špecifikovaných v žalobe a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 24.08.2018 poskytol žalovanému úver. Žalovaný sa zaviazal splácať úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 105,16 Eur. Žalovaný dňa 24.08.2018 uzavrel so žalobcom tiež Zmluvu o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver č. XXXXXXXXXX. Žalovaný sa zaviazal splácať mesačné náklady spojené s poistením vo výške 6,40 Eur. Žalovaný sa dostal so splácaním úveru i mesačných splátok nákladov za dojednanie poistenia do omeškania. Žalobca Poslednou výzvou z 18.06.2019 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru, a súčasne žalovaného upozornil, že (i) si žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, (ii) vymáhanie nárokov žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a (iii) že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaná v omeškaní so splácaním viac ako 3 (slovom: tri) mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu zo zmluvy. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania

so splácaním úveru, žalobca má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy nezaplatenej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. zmluvy). Žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy nezaplatenej splátky Úveru od prvého dňa omeškania (článok II. zmluvy). Žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bude vyčíslená ku dňu zosplatnenia úveru od prvého dňa omeškania. Žalobca oznámením o zosplatnení pohľadávky zo zmluvy zo dňa 08.06.2021 (i) oznámil žalovanému, že ku dňu 08.06.2021 žalobca pristupuje ku zosplatneniu pohľadávky (Úveru) zo Zmluvy a (ii) vyčíslil výšku dlžnej sumy na sumu 5.563,13 Eur, a súčasne (iii) vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy (sumy zosplatneného úveru). Žalobca zároveň upozornil žalovaného na to, že v prípade, ak žalovaný dlžnú sumu (sumu zosplatneného úveru) nezaplatí v stanovenej lehote, žalobca si dlžnú sumu voči žalovanému uplatní súdnou cestou - oznámenie o zosplatnení tak možno považovať aj za predžalobnú výzvu. Žalovaný si oznámenie o zosplatnení pohľadávky prevzal dňa 11.06.2021. Nakoľko bol žalovaný v omeškanií so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 (slovom: tri) mesiace, žalobca v zmysle článku IX. bod 3. zmluvy vyhlásil dňa 08.06.2021 okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti (tzv. zosplatnenie úveru). Žalobca má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy zosplatneného úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. zmluvy), žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy zosplatneného úveru od prvého dňa omeškania (článok II. zmluvy), žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bola vyčíslená ku dňu zosplatnenia úveru od prvého dňa omeškania. Dňom zosplatnenia úveru zaniklo poistenie žalovaného, zabezpečené žalobcom na základe zmluvy o zabezpečení poistenia. Žalobca poplatky na zaplatenie nežiadal žiadne.

3. Na výzvu súdu žalobca dňa 11.07.2022 doručil svoje vyjadrenie a dôkazy týkajúce sa splnenia povinnosti žalobcu posúdiť schopnosť žalovanej splácať žiadaný spotrebiteľský úver.

4. Žalovanému boli žaloba, prílohy i procesné poučenie doručené dňom 18.08.2022, k týmto sa nevyjadril.

5. Podaním súdu doručeným dňa 17.10.2022 správca konkurznej podstaty úpadcu Silverside, a.s. oznámil, že na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.09.2022, sp.zn.: 31K/25/2022 došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti Silverside, a.s. a za správcu bol ustanovený JUDr. Jaroslav Jakubčo. Správca dňa 18.10.2022 podal návrh na pokračovanie v tomto konaní v súlade s § 47 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a stal sa účastníkom konania namiesto úpadcu Silverside, a.s.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie vykonal dokazovanie Zmluvou o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver Č.. XXX XXX XXX z 24.08.2018 (čl. 11), oznámením o zosplatnení z 08.06.2021 (čl. 14), Zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 24.08.2018 (čl. 17), sadzobníkom poplatkov (čl. 22), poslednou výzvou z 18.06.2019 (čl. 23), platobnou disciplínou z 08.07.2021 (čl. 26), vyjadrením z 11.07.2022 (čl. 39), priemernými úrokovými mierami z úverov poskytovaných bankami za rok 2018 (čl. 86), písomnými stanoviskami strán sporu a zistil tento skutkový stav:

7. Žalobca dňa 24.08.2018 uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému titulom úveru sumu 4.000 Eur za úrok 19,63% ročne, pri ročnej percentuálnej miere nákladov 20,88%. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v splátkach po 105,16 Eur mesačne do 14.09.2023. Celková čiastka na zaplatenie predstavovala sumu 6.309,60 Eur.

8. Rovnako dňa 24.08.2018 bola medzi žalobcom a žalovaným uzavretá Zmluva o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver č. XXX XXX XXX (ďalej len ako „Zmluva o zabezpečení poistenia“), ktorý bol žalovanému ako spotrebiteľovi poskytnutý v rozsahu komplexného poistenia s nákladmi spojenými s poistením vo výške 0,16% z istiny poskytnutého úveru za každé poistné obdobie, t.j. mesačné náklady spojené s poistením v sume 6,40 Eur, ktoré sa žalovaný podľa článku 10. Zmluvy o zabezpečení poistenia zaviazal splácať vždy spolu s pravidelnou mesačnou splátkou úveru (čl. 11).

9. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej

finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa, tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

10. Podľa § 2 písm. a), b) a d) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

11. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

12. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až v/.

13. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak:

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

14. Podľa § 11 ods. 2 cit. zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods.1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods.1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods.19 až 42.

15. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

20. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 141/2014 Z.z., odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

22. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

23. Podľa § 1a ods. 4, najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

24. Podľa 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

26. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného po 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva a zmluva o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Súd mal v danej veci za preukázané, že právny predchodca žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 4.000 Eur a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver žalobcovi splatiť v 60 splátkach vo výške 105,16 Eur mesačne, a tiež náklady za dojednanie poistenia v sume 6,40 Eur mesačne. Z predložených listinných dokladov mal súd ďalej za preukázané, že žalovaný v prospech žalobcu uhradil finančné prostriedky vo výške 1.201,25 Eur (čl. 27). Taktiež bolo preukázané, že úver bol žalobcom zosplatený, tak ako to tvrdil.

29. Zo žiadosti žalovaného o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 24.08.2018 (čl. 53), ktorej prílohou je fotokópia občianskeho preukazu žalovaného, z výplatných pások a pracovnej zmluvy žalovaného, ďalej zo Správy z Registra insolvenčností (čl. 46), Správy z registra úverov (čl. 47), a zo sumáru bonity žalovaného (čl. 39) vyplýva, že žalobca riadne skúmal schopnosť žalovaného splácať úver pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

30. Súd preskúmal jednotlivé nároky uplatnené žalobou a dospel k nasledovnému.

31. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014. Súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V predmetnej veci ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 19,63%, pričom úroky pri porovnateľných úveroch poskytované bankami v rozhodnom období boli 5,14%. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na §39 Občianskeho zákonníka zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom. K tejto otázke sa sudy už vyjadrili a tento právny záver možno považovať za ustálený súdnou

praxou (napr. Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013). Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolačný súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

32. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o úrokoch vo výške 19,63% za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom a súd takto dohodnutú odplatu považoval aj za neprimeranú v zmysle § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka.

33. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 12% ročne súd je toho názoru, že v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za dojednanú v rozpore so zákonom, a to s poukazom na 3a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Podľa § 3a ods. 2 nariadenia, za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Bolo preukázané, že súčet sankcií prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia, preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom, a teda absolútne neplatným zmluvným dojednaním. Dojednanie zmluvnej pokuty v spotrebiteľských vzťahoch nie je samo o sebe neprípustné, neprípustné je iba v prípade, ak dojednaná sankcia za nesplnenie záväzku spotrebiteľa je neprimerane vysoká. Podľa Článku IX. bod 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú presahovať maximálnu výšku stanovenú nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. Podľa Článku IX. bod 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Keďže súčet týchto sankcií je 17 % (12 % a 5 %) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (trojnásobok je 15 %), je preto uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom. V tejto súvislosti poukazuje na obdobné rozhodnutie KS Prešov sp.zn. 9CoCsp/23/2020 a 1CoCsp/7/2020. Absolútne neplatné dojednanie o zmluvnej pokute nie je možné zhojiť tým, že žalobca si na zaplatenie v žalobe žiadal zmluvnú pokutu len do výšky 10% ročne, ktorý súčet spolu s úrokom z omeškania by neprekračoval 15%.

34. Žalobca si žalobou okrem práva na zaplatenie zvyšku istiny z úveru, úroku a zmluvnej pokuty a zákonných úrokov z omeškania, žiadal i zaplatenie nákladov za zabezpečenie poistného do zániku poistenia z titulu zmluvy o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver. Súd preskúmal zmluvu o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver č. XXX XXX XXX a dospel k záveru, že žalobcovi právo na zaplatenie mesačných nákladov spojených s poistením nemožno priznať.

35. Je nesporné, že tak zmluva o úvere, ako i zmluva o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver sú spotrebiteľskými zmluvami. Žalobca sa na základe zmluvy o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver zaviazal zabezpečiť pre žalovaného poistenie schopnosti splácať úver v rozsahu komplexného súboru poistenia (zahŕňa poistenie smrti, poistenie invalidity, poistenie pracovnej neschopnosti a poistenie straty zamestnania a následnej nezamestnanosti) v Poštovej poisťovni, a.s. V bode 6. zmluvy sa uvádza, že poistenie sa riadi ustanoveniami Poistnej zmluvy č. G., ktorú uzavrela Poštová poisťovňa, a.s. a žalobca a všeobecnými poistnými podmienkami pre poistenie schopnosti splácať úver, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť poistnej zmluvy. Tlačенú verziu mal žalovaný obdržať pri spisovaní žiadosti o poistenie. Žalobca v bode 13. zmluvy vyhlásil, že poistenie je dobrovoľné a nie je podmienkou poskytnutia úveru.

36. Zo zisteného mal súd za preukázané, že zmluva o zabezpečení poistenia, i keď bola spísaná na samostatnej listine, je súčasťou úverovej zmluvy, je na ňu naviazaná, o čom svedčí záväzok žalovaného splátku úveru splácať spoločne so splátkou nákladov za zabezpečenie poistenia, je zmluvou formulárovou a má totožné poradové číslo ako zmluva o úvere. Obe spotrebiteľské zmluvy boli uzavreté v jeden deň, žalovaný sa splátku poistenia zaviazal splácať spolu so splátkou úveru (bod 10.), tiež súhlasil, že prípadné poistné plnenie môže žalobca použiť na úhradu úveru alebo jeho časti (bod 7.).

37. Žalobca si vo vzťahu k uplatnenému nároku na zaplatenie sumy 136,11 Eur (nákladov spojených s poistením) nespĺnil dôkaznú povinnosť, keď nepreukázal, na základe akého ustanovenia vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie tejto sumy momentom zosplatnenia, a teda, že dňom 08.06.2021 zaniklo i poistenie žalovaného, pretože skutočnosť, že zabezpečil v súlade so zmluvou poistenie v Poštovej poisťovni, a.s. nepreukázal. Zo žiadnych žalobcom predložených listín súdu nevyplývalo, akým spôsobom malo dôjsť u poisťovateľa k uzavretiu poistnej zmluvy, a či sa tak stalo. Rovnako tak súdu zo žiadnych žalobcových tvrdení ani listín nevyplýva, či zmluvu o poistení mal uzavrieť žalovaný sám za seba a žalobca mal poistenie len zabezpečiť (sprostredkovať) alebo žalobca na základe nejakého splnomocnenia uzavrel poistnú zmluvu za žalovaného. Všeobecné poistné podmienky, ako i Poistnú zmluvu č. G. žalobca k žalobe nedoložil. Podľa V zmysle § 132 C.s.p. v žalobe je žalobca povinný pravdivo a úplne uviesť rozhodujúce skutočnosti. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Žalobca sa v žalobe sústredil na odôvodnenie nároku na zaplatenie istiny, úrokov, zmluvnej pokuty i úrokov z omeškania, v nároku na zaplatenie poistného ale neuviedol žiadne skutkové tvrdenia, okrem toho, že dňom zosplatnenia úveru zaniklo i poistenie žalovaného. Žalobca ale nie je poisťovateľom, v zmluve sa zaviazal len zabezpečiť poistenie pre žalovaného, preto nemohol rozhodnúť o zániku poistenia a toto sa ho ani netýkalo. Súd na doplnenie skutkových tvrdení žalobcu nevyzýval, pretože podľa § 140 ods. 2 C.s.p. je zmenou žaloby i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdých v žalobe a zmena žaloby sa v spotrebiteľských sporoch nepripúšťa, ak je žalovaným spotrebiteľ (§ 294 C.s.p.).

38. Súd vzhľadom na vyššie uvedené vyhodnotil žiadané náklady spojené s poistením v sume 6,40 Eur mesačne za pravidelne opakujúci sa poplatok za poskytnutie jednorazovej služby - zabezpečenie poistenia schopnosti splácať úver. Podľa § 11 ods. 1 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., za bezúročný úver a bez poplatku sa považuje úver, ak veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia. Je nesporné, že dojednanie mesačne sa opakujúcej platby 6,40 Eur je poplatkom (nákladom), ktorý súvisí s poskytnutým úverom, pričom táto skutočnosť sa v zmluve o spotrebiteľskom úvere v rozpore so zákonom neuvádza. Treba podoznieť, že obe zmluvy boli uzavreté v ten istý deň. Žalobca sa zaviazal okrem poskytnutia úveru zabezpečiť u tretej osoby i poistenie schopnosti splácať úver, ale nevedno, či k uzavretiu poistnej zmluvy aj došlo a kto ju uzavrel. Suma nákladov 6,40 Eur mesačne sa mala splácať spolu so splátkou istiny a v prípade poistného plnenia si žalobca vyhradil právo započítať plnenie na úhradu dlhu na úvere. Spotrebiteľská zmluva o úvere tak neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, čo vo výsledku znamená aj to, že RPMN nebola uvedená správne, pretože neboli uvedené všetky predpoklady pre jej výpočet. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) citovaného zákona je toto ďalší dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru.

39. Žalobcovi tak patrí právo na zaplatenie istiny úveru 4.000 Eur zo zohľadnení vykonaných úhrad 1.201,25 Eur, ktoré súd ustálil podľa platobnej disciplíny predloženej žalobcom pri podaní žaloby, keď na osobitnú výzvu z 02.11.2022, aby preukázal, koľko žalovaný na úver zaplatil, žalobca nereagoval. Na zaplatenie tak zostáva 2.798,75 Eur, s ktorou sumou je žalovaný v omeškaní od 29.06.2021. Súd mal za to, že v danom prípade došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti listom zo dňa 08.06.2021, ktorý si žalovaný prevzal dňa 11.06.2021. V tomto, liste bol vyzvaný na úhradu do 14 dní odo dňa doručenia výzvy, preto sa do omeškania mohol dostať až od 29.06.2021. Na základe uvedeného preto súd priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania od 29.06.2021 tak, ako to žiadal.

40. Vo zvyšku, teda čo do úroku, zmluvnej pokuty, nákladov na zabezpečenie poistenia a úroku z omeškania z jednotlivých splátok úveru súd žalobu zamietol.

41. Podľa § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. Podľa § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Žalobca bol v konaní čiastočne úspešný, preto mu voči žalovanému patrí právo na náhradu trov konania v pomernom rozsahu. Žalobca žiadal na zaplatenie sumu celkom 3.525,52 Eur s príslušenstvom. Žaloba bola dôvodná v rozsahu 2.798,75 Eur s príslušenstvom. Žalobca bol úspešný v rozsahu 79%, žalovaný 21%, úspešnejším bol žalobca v rozsahu 58%.

44. Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 a 4 C.s.p. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že nie je schopný dlh splatiť naraz. Pracuje a dosahuje príjem mesačne 340 Eur. Spolu s partnerkou, ktorá je toho času na materskej dovolenke, vychovávajú 2 maloleté deti. Požiadaval o možnosť splatiť dlh v splátkach. Súd mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach žalovaného splatiť dlh (istinu i úrok z omeškania) v splátkach po 50 Eur mesačne. K celkovej sume dlhu je podľa názoru súdu výška splátky primeraná, a to najmä s ohľadom na záujem a potrebu výživy 2 maloletých detí. Súd túto výhodu kompenzoval stratou výhody splátok. To znamená, že ak sa žalovaný omešká alebo nezaplatí sumu 50 Eur k 25. dňu v mesiaci (k tomuto dňu už suma musí byť pripísaná na účet žalobcu), má žalobca právo žiadať zaplatenie celého dlhu naraz.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.